U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **D. M. N.,** zastoupeného Mgr. Evou Macourkovou, advokátkou se sídlem Kostelní 7, Beroun, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 5. 2018, čj. MV-62154-2/OAM-2018, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2018, čj. 52 Az 9/2018-20,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Od ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení zastavil řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“). Podle žalovaného se jednalo o další opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, přičemž žalobce neuvedl žádné nové skutečnosti či okolnosti, ze kterých by vyplývalo, že by mohl být vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž především namítl, že žalovaný nevzal v úvahu jeho osobní poměry. V ČR žije 26 let, před 4 lety opustil výkon trestu a od té doby nespáchal žádný trestný čin ani přestupek, žije ve společné domácnosti se svou družkou a mají v úmyslu uzavřít manželství. Požádal proto o udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu. Ve Vietnamu nemá příbuzné, není schopen si s ohledem na svůj věk najít odpovídající zaměstnání a nikdy si tam neplatil žádné pojištění, tudíž by musel platit za každé ošetření. V zemi původu by mu hrozily vážně existenční problémy.

[3] Krajský soud v Praze (dále „krajský soud“) shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Podle krajského soudu žalobce netvrdil, že se nejedná o další opakovanou žádost, nebo že žalovaného upozornil na podstatnou změnu okolností, a ani soud ze správního spisu takovou skutečnost nezjistil. Žalovaný správně dospěl k závěru, že se jedná o další opakovanou žádost ve smyslu § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Uvedl, že v jeho osobních poměrech došlo k podstatné změně, a to v jeho zdravotním stavu, který se zhoršil. Stěžovatel je v léčení a nemocná je rovněž jeho družka. V zemi původu by se mu nedostalo ošetření a léčení, protože tam 24 let nežije a neplatil pojištění. S ohledem na věk a onemocnění je vysoce pravděpodobné, že by se mu nepodařilo ve Vietnamu najít zaměstnání se mzdou, z níž by mohl žít a platit si ošetření. Žalovaný tyto nové okolnosti nevzal v úvahu.

[5] Žalovaný navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost případně její zamítnutí. Ve vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis i rozsudek krajského soudu, s nímž se ztotožňuje. Stěžovatel v kasační stížnosti pouze opakuje námitku uváděnou v žalobě, podle níž žalovaný nepřihlédl k jeho zdravotnímu stavu. Této námitce se žalovaný podrobně věnoval již ve vyjádření k žalobě, na které odkázal.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem [§105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Kasační stížnost je přípustná, neboť se jí stěžovatel domáhá zrušení pravomocného rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví a není dán žádný z důvodů nepřípustnosti dle § 104 s. ř. s.

[7] Následně Nejvyšší správní soud přistoupil ke zkoumání přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tj. zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany (azylu) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] Ve světle výše uvedeného Nejvyšší správní soud neshledal v nyní projednávané kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost. V mezích vytyčených výše citovaným usnesením nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele. Ostatně ani stěžovatel výslovně neuvedl, v čem spatřuje důvody pro přijatelnost jeho kasační stížnosti.

[9] Klíčovou je zde otázka, zda se v případě žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu ze dne 29. 5. 2018 jedná o další opakovanou žádost, která je nepřípustná. Stěžovatel zmíněnou žádost odůvodnil tím, že se ve Vietnamu nemá kam vrátit, byla mu zrušena jeho státní příslušnost, potřebuje zůstat v ČR a potřebuje zde mít práci. Má zde přítelkyni, která je rovněž vietnamské národnosti a neumí česky. Jeho přítelkyně je nemocná, byla hospitalizovaná v nemocnici a stěžovatel ji nyní musí vozit k lékařům na vyšetření.

[10] Problematikou opakovaných žádostí se již kasační soud dostatečně zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Z již konstantní judikatury vyplývá, že v případě opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu se jedná o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté, a je tedy nutné zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, čj. 9 Azs 5/2009-65, a usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2014, čj. 3 Azs 29/2013-21). V rozsudku ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, rozšířený senát uvedl, že *„[o]důvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“* Ve vztahu k poslednímu kritériu Nejvyšší správní soud konstantně zdůrazňuje, že hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit během předchozího pravomocně ukončeného řízení (viz již shora zmíněný rozsudek ve věci sp. zn. 9 Azs 5/2009, či usnesení sp. zn. 3 Azs 29/2013).

[11] Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí posoudil důvody další opakované žádosti stěžovatele a srovnal je s tvrzeními, která stěžovatel činil v rámci předchozích řízení, a dospěl k závěru, že stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti a nepoukázal na žádnou podstatnou změnu okolností. Tento závěr stěžovatel v žalobě nijak nerozporoval a ani netvrdil, že jím tvrzené skutečnosti jsou novými okolnostmi, které by měly znamenat podstatnou změnu poměrů. V kasační stížnosti nyní za nové okolnosti označuje svá tvrzení týkající se zdravotního stavu, která však zmiňuje od počátku celé věci, aniž by tvrzení o jejich novosti jakkoli konkretizoval či doložil. Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, důkazní břemeno je následně rozloženo mezi něj a správní orgán (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, čj. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, čj. 5 Azs 134/2014-48). Jestliže stěžovatel doposud nijak nerozporoval závěry o tom, že jím uváděné důvody uvádí opakovaně a v důsledku toho neunesl břemeno tvrzení, nemůže tak s ohledem na zásadu koncentrace řízení a povahu kasační stížnosti jakožto mimořádného opravného prostředku činit nyní a označit za nové okolnosti svá tvrzení obsažená v kasační stížnosti. Ostatně ani nyní stěžovatel nespecifikuje, jakými zdravotními problémy trpí a pouze nově obecně konstatuje, že se jeho zdravotní stav zhoršil. K případným novým skutečnostem ostatně Nejvyšší správní soud ani nemůže přihlížet (§ 109 odst. 5 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud tedy neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. října 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu